

T.B.M.M.

HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Sayı: 6016

Tarih: 22.11.2017

16/2281

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de kadın cinayetlerine dair veriler, kadınların neredeyse bir “cins kırımı” yaşadığını ortaya koymaktadır. Kadınların en yakınlarındaki erkekler tarafından öldürülmesi, kadınların karar ve itirazlarına yönelik bir tahammülsüzlüğü açıkça ortaya koymaktadır. Öyle ki; kadınlar için “söylenileni yapmamak” bir cinayet gerekçesi halini almıştır. Bu durum, kadınların kendi kararları ve istekleri olan bireyler olarak tanınmadığını göstermektedir. Kadın cinayetlerinin, cinsiyet eşitlikçi bir perspektiften uzak bir biçimde, adli vaka yaklaşımı ile ele alınması cinayetleri önlemek bir yana, kadın cinayetlerinin ardındaki politik sorun ve sorumluluların üzerini örten bir etki yaratmaktadır. Cinayetler erkeklerin fiilleriyle, ancak onun ötesinde çeşitli kamusal kurum ve kişilerin açık ve örtük onayı ile işlenmektedir. Erkeklerle verilen bu “öldürme ehliyeti”, kadın cinayetlerinin önündeki en büyük engel olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye’de özellikle kadınların giyimine, boşanmaya, anneliğe dair politik söylemler, kadınların erkeklerce denetlenmesine dair meşruiyet alanı yaratmakta, kadınlar bir şiddet döngüsü içinde sıkıştırılmaktadır.

Öte yandan evler kadar sokaklar da kadınlar açısından tehlike arz etmektedir. Bazı erkekler evdeki reis, baba, abi rolünü sokağa taşıyarak tanımadığı kadınlar üzerinde tahakküm kurmakta, sokakları bir anlamda bu evlerin uzantısı olan açık şiddet alanları haline getirmektedir. Erkekler sokaklarda da bir anlamda, kadınları baskılayan siyasi otoritenin denetçisi rolünü üstlenmekte bir beis görmemektedir.

Türkiye’de siyasetin kadın cinayetlerine zemin hazırlayan politika ve eylemlerinin tespiti ve buna yönelik önlemlerin cinsiyet eşitlikçi bir yaklaşımla ele alınması hedefiyle Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Dirayet TASDEMİR**Ağrı Milletvekili**

GEREKÇE

Türkiye İstatistik Kurumu'na göre ortalama 10 kadından dördü erkek şiddetine maruz kalmaktadır. Kadın cinayetlerinin yüzde 80'inin silahlarla işlenmiş olması Türkiye'de silahlanma eğilimi ile kadın cinayetleri arasındaki ilişkinin altını çizmektedir. Emniyet Genel Müdürlüğü Özel Güvenlik Daire Başkanlığı Bireysel Silahlanmaya Dair 2017 Yılı Raporu'na göre Eylül 2017 itibarıyla 63.453 adet silah ruhsatı verilmiş ve silahla işlenen suçların neredeyse yüzde 95'ı ruhsatsız silahlarla işlenmiştir. Türkiye'de tırmandırılan şiddet ortamı, güvenlik konseptine dayalı hak gaspları kadınlara ölüm olarak yansımaktadır

Umut Vakfı "2016 yılındaki Kadın Cinayetlerinin Haritası"na göre, cinayetlerin yüzde 20'sinde ise kadınlar dövülerek, boğularak, yüksekte atılarak katledilmiştir. Kadınların katledilme biçiminde açığa çıkan bu nefret, Türkiye'de kadınlığa dair davranış ve kabullerin değersizleştirilmesiyle ortaya çıkan birikimin sonucudur.

Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan 'Suç Atlası' Türkiye'de 2011-2014 yılları arasında suç oranları yüzde 58 arttığını, 2004-2014 yılları arasında şiddet, taciz ve tecavüz suçlarının 14 kat arttığını ve son 7 yılda kadın cinayetlerinin yüzde 1400 arttığını ortaya koymuştur. TÜİK verilerine göre ise 2009 yılında 562 cinsel suç işlenmişken, 2015'te bu rakam 5340'a çıkmış, yani 10 kat artış gerçekleşmiştir.

Kadın cinayetlerinin ortadan kaldırılmasına yönelik politikalar, genel olarak kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve şiddet gören kadınların korunarak güçlendirilmesi ile bir bütündür. Buna karşın Türkiye'de kadına yönelik şiddetin önlenmesi boşanmanın önlenmesi kadar ciddiye alınmamaktadır. Türkiye'de en az bir kez boşanmış olanların oranı toplam nüfusun yüzde 4,4'üne tekabül ederken 2012'de başlayan boşanma danışmanlığı 81 ilde hizmet vermektedir. Buna karşın, her 3 kadından birinin şiddete uğradığı bilinirken, hala 2 ilde sığınma evi bulunmamaktadır. Şiddete maruz kalan kadınlar, 6284 sayılı yönetmelikte tanınan haklarından yararlanılmamaktadır.

Bu alanda çözüm üretebilen kadın merkezlerinin ve sığınakların kapatılması, kadın politikalar müdürlüğü çalışanlarının işten çıkarılması ya da görev yerlerinin değiştirilmesi uygulamalar ise kadınları şiddet karşısında adressiz bırakmaktadır.

Konunun Meclis özelinde araştırılarak siyasi kişi ve kurumlar düzeyinde önlemlerin alınması hedefiyle bir Meclis araştırması yapılmasını talep ediyoruz.

Filiz KERESTECİOĞLU DEMİR
HDP İstanbul Milletvekili

16

15

Garo PAYLAN
HDP İstanbul Milletvekili

17

Ertuğrul KÜRKÇÜ
HDP İzmir Milletvekili

18

Müslüm DOĞAN
HDP İzmir Milletvekili

19

Ayhan BİLGİN
HDP Kars Milletvekili

20

Ali ATALAN
HDP Mardin Milletvekili

21

Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

22

Gülser YILDIRIM
HDP Mardin Milletvekili

23

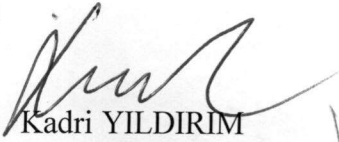
Mithat SANCAR
HDP Mardin Milletvekili

24

Ahmet YILDIRIM
HDP Muş Milletvekili

25

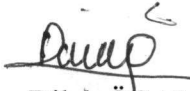
26

Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili

16

Leyla BİRLİK
HDP Şırnak Milletvekili

17

Dilek ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

18

İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

19

Alican ÖNLÜ
HDP Tunceli Milletvekili

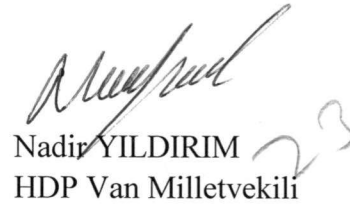
20

Osman BAYDEMİR
HDP Şanlıurfa Milletvekili

21

Lezgin BOTAN
HDP Van Milletvekili

22

Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili

23

Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN
HDP Van Milletvekili

25